Scouts in het leger in Nederlands Oost Indië

Joop Verbaarschott

Vrijheid in herdenken

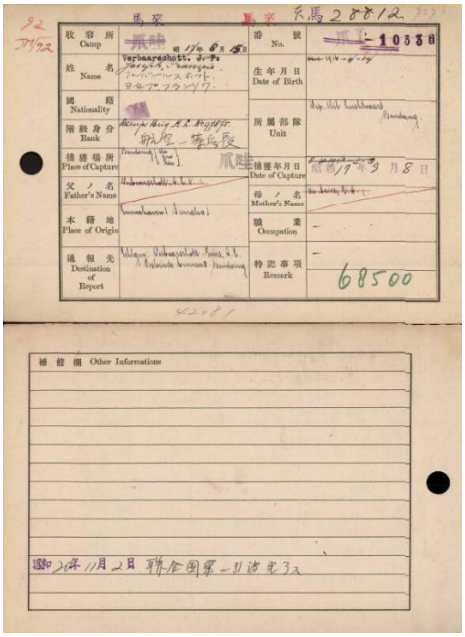

Joseph (Joop) Francois Verbaarschott werd geboren op 14 april 1916 in Emma Haven, de haven van Padang, op Sumatra, NOI. Hij was de zoon van Alexander Louis Napoleon de Saire (1894-1945) en Eleonda Antoinetta Verbaarschott (1895-1927). Zijn vader werkte als stationsklerk bij de Semarang Joana Stoomtram maatschappij.

In 1934 nam hij dienst bij het KNIL als militiesoldaat bij het 2e Garnizoensbataljon van Sumatra's Westkust en Tapanoeli. Van oktober tot april 1941 werkte hij als burger bij de Militaire Luchtvaart in Andir bij Bandung. Hij ging een opleiding volgen als hulpmagazijnmeester en nam in november 1941 dienst voor zes jaar bij de Koloniale troepen als soldaat 2e klas leerling hulpmagazijnmeester in Andir. In december werd hij brigadier hulpmagazijnmeester ML.

Joop werd actief bij scouting in Bandung. Aan de parochie van de Heilige Petruskerk in Bandung waren twee katholieke padvindersgroepen verbonden; Groep 8, St. Tarcisius Blauw en Groep 25 St. Paulus Geel Zwart. De scouts spraken altijd over "geel-zwart" en "blauw ". Beide groepen hadden pastoor Jan Berkhout (OSC) als aalmoezenier. Joop werd in 1941 voorgedragen voor benoeming als vaandrig (scoutsleiding) bij groep 8.

Op 27 januari 1942 trouwde Joop in Bandung met Anna Elisabeth Evers (1913). Het huwelijk werd gesloten in de Heilige Petruskerk door pastoor Jan Berkhout, de aalmoezenier van zijn Scoutinggroep. Hun eerste zoon werd geboren toen Joop acht maand geïnterneerd was.

Joop werd na de overgave op Japan op 8 maart 1942 in Bandung krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Op de interneringskaart staat de naam van zijn vader fout geregistreerd. In eerste instantie werd hij gevangen gezet op Java. Hij kwam terecht in kamp 15e bataljon in Bandung en kamp 4e en 9e bataljon in Tjimahi. Op 7 januari 1943 ging hij naar kamp 10e bataljon in Batavia. Op 12 april 1943 ging hij per trein naar het Jaarmarktkamp in Soerabaja. Van daar ging hij op 22 april 1943 in konvooi per schip met 1000 krijgsgevangenen naar Amahei op het eiland Ceram in de Molukken. Kamp Amahei werd ook wel Juliana-kamp genoemd omdat de groep aankwam op 30 april, de verjaardag Prinses Juliana. In dit kamp ontstond de Wilhelminastam op 31 augustus 1943, 6 ploegen werden gevormd en alles moest geheim gedaan worden. Of Joop hier ook aansloot bij de stam in niet bekend. Einde oktober 1943 werd het kamp opgeheven en werd iedereen overgebracht naar het eiland Haroekoe.

Aan het einde van de oorlog werkte hij als krijgsgevangene in de haven van Singapore. Op 15 augustus 1945 werd hij uit krijgsgevangenschap bevrijd. In afwachting van terugkeerorders verbleef hij in het Beatrixkamp en werd ingedeeld bij een tijdelijke militaire politie.

Zijn vader is op 6 april 1945 overleden in de Soekamiskin gevangenis in Bandung. Hij zat daar een straf uit als spoorwegsaboteur.

Na de oorlog werd Joop met zijn vrouw en zoontje herenigd. Er werden nog zeven kinderen geboren. Hij bleef actief in het KNIL en werd sergeant magazijnmeester der militaire luchtvaart in Jakarta. Ze verhuisden in augustus 1950 naar Nederland met de ms Cameronia en gingen wonen in Breda. Joop bleef werken bij defensie en ging in 1969 met pensioen.

Joop is overleden op 28 augustus 1988 in Breda.

Meer informatie

Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief
Katholiek Leidersblad voor het district Bandoeng, 3e jaargang 1940-1941
Joseph Francois Verbaarschott (1916-1988) » Stamboom Den Hertog en Sivré » Genealogie Online
Java-kamp (japansekrijgsgevangenkampen.nl)
CBG Verzameling - paspoortarchief
JOSEPH FRANÇOIS Verbaarschott (overleden) - Genealogy (geni.com)
Alexander Louis Napoleon de Saire | Oorlogsgravenstichting
Registratie (uit de periode 1911-1920) » Open Archieven
HaNA_2.13.259_28274_0002
Indisch herinneringscentrum / 42 maanden op pad / Verbaarschott
Indisch herinneringscentrum / De 1000 van Amahei
Achter-kawat-en-Gedek.pdf (s-i-d.nl)
Amahei (japansekrijgsgevangenkampen.nl)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.